

ikke gik an, at de paagældende blev en Slags ulærde Fagdommere. En særlig Uddannelse til Schöffén, som man fra nogle Sider havde foreslaaet, syntes ikke at vinde Bifald. Man frygtede, som det synes med god Grund, for blot derved at opnaa at uddanne halv-studerede, hvilket man erkender er ringere end ustuderede.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om Valget mellem almindelig Schöffengericht (1 Dommer + 2 Schöffén) og udvidet Schöffengericht (2 Dommere + 2 Schöffén), da var Stemningen afgjort for den udvidede Schöffengericht, hvilket ogsaa har vist sig derved, at man i Praksis benytter den i langt videre Omfang, end det vist oprindeligt har været tænkt. I Berlin er det endog saaledes, at man betegner den almindelige Schöffengericht som en uddøende Undtagelse, og ogsaa andre Steder er man, som sagt, tilbøjelig til at give den udvidede Schöffengericht Fortrinet, hvor det lader sig gøre.

Naar der overhovedet udvises nogen Tilbageholdenhed med Hensyn til Anvendelsen af den udvidede Schöffengericht, ligger dette hovedsageligt — efter hvad jeg erfarede — deri, at man ved Anvendelsen af den udvidede Schöffengericht muliggør Sagens Indbringelse for Reichsgericht, hvilket man naturligvis er noget betænkelig ved, naar Sagen i Realiteten ikke er synderlig betydningsfuld.

Som Argumenter for den udvidede Schöffengerichts Anvendelse fremhæver man Vanskeligheden for Dommerne ved paa een Gang at lede Retsforhandlingerne og gennem Notater tilvejebringe det fornødne Grundlag for Raadslagningen og Dommens Affattelse. Det er klart, at dette Argument særlig gør sig gældende, naar Retsformanden saaledes som i Tyskland selv foretager Afhøringen; men man mente dog, at selv om denne Afhøring blev lagt over paa Parterne, saa vilde dog Dommerens retsledende Virksomhed i sig selv kræve saa meget af ham, at Tilstedeværelsen af en anden Fagdommer var paa-krævet, naar Sagen ikke var særlig klar og simpel.

Dernæst fremhæver man den store Betydning, det har, at Dommeren har en Fagmand at tale med i særlig intrikate Tilfælde, og man fremhævede, at det ikke kan hjælpe ham at tale med andre Kolleger; thi kun den, der har overværet hele Retsforhandlingen, vil fuldt ud gøre Fyldest i nævnte Henseende.

Den Betænkelighed, som har været nævnt i vor Kommission, at de to Dommere gennem deres eventuelle Uenighed skulde kunne forvirre Lægdommerne, mente man intetsteds at have erfaret i Praksis.

Med Hensyn til Behandlingen i Appellinstansen da har jeg allerede nævnt, at der forekommer en fuldstændig ny Bevisførelse. Da Appelretten bestaar af 3 Jurister og 2 Lægdommere, og da Afstemningsregelen i § 263 medfører, at der skal være mindst 4 Stemmer for Domfældelse, saa giver Appellen tilsyneladende den tiltalte en meget stor Chance. I Sachsen mener man da ogsaa at have gjort den Erfaring, at Appeller meget hyppigt fører til et for den tiltalte gunstigt Resultat, og dette fremkalder selvfølgelig et meget betydeligt Antal Appeller. I Berlin havde man ikke gjort tilsvarende Erfaringer, og Rigsjustitsministeriet var tilbøjeligt til at mene, at den nys nævnte Erfaring var noget for Sachsen særligt. Man havde ikke i Ministeriet Indtryk af, at der i Riget som Helhed forekom urimelig mange Appeller, tværtimod betydelig færre, end man paa Forhaand havde regnet med. Ogsaa i denne Henseende har man lovet mig senere at tilstille mig de nøjagtige Tal.

Med Hensyn til Sammensætningen af Appellinstansen skal jeg endnu kun bemærke, at Dr. Bumke selv indrømmede, at denne som mange andre Detailler var et Kompromis, og han for sit Vedkommende vilde finde en Sammensætning af f. Eks. 3 Jurister og 3 Lægmand meget naturlig.

Fra alle Sider fremhævede man den store Betydning af at have den rigtige Personlighed som ledende Dommer i en Schöffengericht, og man havde for at naa dette Formaal i videst muligt Omfang anbragt Landgerichtsdommere paa disse Poster ogsaa i 1. Instans, idet man da tillige udnævnte den paagældende Dommer til Amtsgerichtsdommer. Man havde endvidere paatænkt — og man haabede, at Forslaget desangaaende vilde blive vedtaget i Rigsdagen — at give de Dommere, der saaledes fungerede i Schöffengerichte, et særligt personligt Tillæg, idet man var klar over, at det kun paa den Maade vilde være muligt i Længden at finde og bevare de bedste Kræfter paa disse særlig ansvarefulde Poster.

Sluttelig skal jeg bemærke, at saavel Dr. Bumke som Rigsjustitsministeriet henledte min Opmærksomhed paa, at der forestaar visse Ændringer i Schöffengerichtsordningen sammen med den forestaaende Reform af Straffeloven. De foreslaaede Ændringer